

Ž E Ď

Skrovište u šumi je bilo neobično. Bila je to niska nastrešica ko zna kada napravljena od četiri međusobno povezana račvasta, tada već polutrula, komada drveta pokrivena granjem. Verovatno su je napravili svinjari, dečaci koji su još pre rata, s jeseni, terali svinje da se u bukovim šumama hrane žirom. Lišće koje je, sa ogromnih stabala godinama padalo na nju i oko nje, učinilo je da se ona, čak i kada joj se priđe sasvim blizu, ne primećuje. Bila je tek toliko visoka da se pod njom moglo sedeti i zakloniti se od nevremena. Nije ni bila velika, taman da se nas dvoje, moja majka i ja, pod nju sklonimo.

Proveli smo pod njom nekoliko dana, nadajući se da nas ljotićeenci, koji su opkolili deo Homoljskih planina i pretresali teren tražeći četnike, partizane, a možda i nas, pod njom neće primetiti. Mi se nismo na vreme izvukli iz obruča, bilo je kasno da pokušamo, bolje skrovište bežeći nismo našli, pa smo se tu pritajili. Navukli smo i lišća pa se njim pokrili. Tako je bilo toplije, a ako neko i zaviri pod nastrešicu, teško će nas primetiti. Uostalom, i nije bilo hladno kao protekle zime.

Glad nas nije mnogo mučila. Jeli smo pre dva ili tri dana, jedna seljanka nam je dala malo hladnog kačamka i toplog ovčijeg mleka. Mleko smo popili tu pred njom, a kačamak jeli usput jer smo žurili. Valjalo je dočepati se veće šume i, ako bude moguće, izvući se iz obruča. Iz obruča se nismo izvukli, sakrili smo se pod tu nastrešicu na koju smo slučajno nabasali, a svud oko nas je bilo vojnika, čulo se kako hodaju kroz šumu pokrivenu polutrulim suvim lišćem. Ponekad su i pucali.

Glad nas zaista nije mnogo mučila. Na glad smo već navikli. Jedno majušno parče kačamka smo još imali. To smo, kao i ranije, uvek čuvali kao poslednju rezervu, za slučaj da glad postane prevelika. Uostalom, kad je opasnost, na glad se lako zaboravi.

Bili smo žedni. Do izvora nismo smeli.

Da smo bar imali čaturicu mogli bismo u njoj sačuvati nešto vode. Čaturicu nismo imali. Imali smo samo jedno malo zemljano grne u kome smo kuvali hranu – kuvali, ako smo imali šta da skuvamo.

Žeđ je teško trpeti i nju smo već osećali. Znali smo da je izvor sasvim blizu, stotinak metara možda, taj izvor smo tumarajući tim krajem već znali, ali je bilo opasno izvući se iz skrovišta, a još opasnije prići izvoru jer vojske, ponekad, upravo kod izvora postavljaju svoje zasede nadajući se da će tako uhvatiti nekoga ko zbog prevelike žeđi postane neoprezan.

Čini mi se da je to bilo trećeg a možda i četvrtog dana. Žeđ je postala nesnosna. U šumi je zavladao tišina i ja sam odlučio da se pred zoru privučem do izvora i da, pre nego što mu sasvim priđem, dugo osluškujem. Ako tamo bude vojske, odaće se bilo kakvim zvukom. Vremena imam i osluškivaću. Majka će ostati u skrovištu, ja sam za to bio spretniji. Poneću i grne, nije veliko, ali je dovoljno da u njemu donesem dovoljno vode za majku. Napiće se i ostaće nam još malo za sledeći dan.

Pošao sam pred zoru. Puzio sam pažljivo uklanjajući lišće i grančice pred sobom – da ne šušnu. Izvor nije bio daleko ali trebalo je paziti. Morao sam ih čuti pre nego oni mene. Bio

sam već blizu i svitalo je kada sam izgubio svest. Kad sam se osvestio sunce je već bilo odskočilo. Nikakvi se zvuci nisu čuli.

Dopuzio sam do izvora. Bila je to, zapravo, barica iz koje je isticao bistar, plitak potočić, širok dva ili tri pedlja. Kod izvora me je opet izdala snaga. Lice mi je palo u vodu, to me je osvestilo i počeo sam piti. Pio sam halapljivo, unosio sam u sebe tečnost koja mi je toliko trebala, pio, pio i osećao kako mi se vraća snaga. Punio sam stomak, žeđ i glad su nestajali, a snaga se vraćala. Oko mene je sve bilo tiho. Sunčevi zraci su se probijali kroz grane na kojima još nije bilo lišća, osvetljavali su izvor, tu malu bistru baricu iz koje je isticao potok. Napunio sam grne vodom i vratio se u naše skrovište noseći majci dragocenu tečnost. Potere su izgleda prestale, vojske u blizini nije bilo. Opasnost je, bar za neko vreme, prošla.

Tek kasnije, nekoliko dana kasnije, setio sam se barice, sunčevih zraka koji su se probijali kroz granje i osvetljavali izvor. Na površini barice plivalo je nekoliko suvih bukovih listova, a ispod vodene površine plutali su grozdovi žabljih jaja. Žablja jaja, nalik na grozdove providnih zrna graška sa crnom tačkom u sredini, plutala su izvorom. Grozdovi belančevine sa crnom tačkicom zametka utolili su moju glad dok sam, polusvestan, gutajući halapljivo, pio dragocenu izvorsku tečnost.

Majci o tome nisam govorio.

Aleksandar Ajzinberg

18.12.2002.